

Zo moet u declareren en incasseren

Per 1 januari 2015 zijn wet- en regelgeving voor de advocatuur ingrijpend veranderd, ook ten aanzien van de financiële kant van de rechtsbijstandverlening. De gewijzigde regels sluiten niet naadloos aan op andere (gehandhaafde) regels. Verder zit de tuchtrechter niet stil en leggen de artikelen 6:230a en verder Burgerlijk Wetboek¹ extra verplichtingen op.² Tijd voor een checklist voor alle verplichtingen rond declareren, incasseren en, als het niet anders kan, procederen. Plus: de relevante verplichtingen ten aanzien van gefinancierde rechtshulp ('toevoegingen').

Leonie Rammeloo en Anneke Groenewoud³

Voorafgaand aan de rechtsbijstand

Het codewoord anno 2015: de opdrachtbevestiging. Art. 7.5 van de Verordening op de Advocatuur ('Voda') schrijft hem voor en de dekens controleren tijdens kantoorbezoeken of u hem gebruikt.

Tuchtrechters vragen er ter zitting steeds meer naar. Kortom: u kunt niet meer zonder.

In de opdrachtbevestiging omschrijft u de inhoud van de opdracht, bevestigt u uw uurtarief⁴ en geeft u een inschatting van de totale kosten van de rechtsbijstand (gedragsregel 26). Als u andere financiële afspraken hebt gemaakt dan 'uurtje-factuurkje', bevestigt u natuurlijk die afspraken. Aan particuliere cliënten bevestigt u uw tarief inclusief btw.⁵ Vergelijkbare verplichtingen legt art. 6:230d BW u overigens op 'op verzoek van de cliënt'.

Werkt u op toevoegingsbasis, dan doet u er goed aan toch alvast uw uurtarief te vermelden voor het geval de toevoeging wordt ingetrokken.⁶ Vergeet u nooit te vermelden dat u de mogelijkheid van gefinancierde rechtshulp hebt besproken én wat de uitkomst van dit gesprek was (gedragsregel 24 lid 1). Eenmaal werken op toevoegingsbasis sluit een aanvullend honorarium uit (gedragsregel 24 lid 2). Aan resultaat gerelateerde honoraria – *no cure no pay* en *pars quota litis* (lees: een percentage van de opbrengst) – mogen nog steeds niet, zegt art. 7.7 Voda (en bepaalt ook gedragsregel 25 lid 2 en 3). Dit met uitzondering van het

1 Onder andere deze artikelen zijn ingevoerd ter implementatie van een aantal artikelen uit Richtlijn 2006/123/EG, ook wel bekend als de Dienstenrichtlijn.

2 De Nederlandse orde van advocaten (NOvA) heeft ter uitleg van de in noot 1 genoemde artikelen een Richtlijn opgesteld (<http://regelgeving.advocatenorde.nl>). Deze richtlijn verwoordt de visie van de NOvA over de informatieverplichtingen uit genoemde artikelen. Zie ook N. Gloudemans-Voogd, *Vertelt uw website voldoende?*, *Adv.bl.* 2015-9, p. 68-69.

3 Leonie Rammeloo en Anneke Groenewoud zijn werkzaam bij respectievelijk Van Doorne NV in Amsterdam en Van Iersel Luchtman NV in Breda. Anneke Groenewoud is ook redactielid van het *Advocatenblad*.

4 Een uurtarief is geen vaste prijs in de zin van art. 6:230b aanhef en onder 9 BW.

5 Zo bepaalt art. 38 Wet op de omzetbelasting 1968.

6 Ook hier gelden op grond van art. 6:230d BW vergelijkbare verplichtingen, zie ook de in noot 2 vermelde Richtlijn.

experiment in letsel- en overlijdensschadezaken (artt. 7.9 e.v. Voda).⁷

De opdrachtbevestiging of uw algemene voorwaarden moeten verplicht een klachtenregeling bevatten (art. 6.28 Voda, uitvloeisel van art. 28 lid 2 sub b Advocatenwet). Let wel: dit doet u ter voorkoming van escalatie én voor een efficiënte behandeling van een eventueel declaratiegeschil. Ook het hebben van zo'n regeling controleert de deken steekproefsgewijs. In de regeling mag u zelf bepalen tot welke klachtenfunctionaris de (ontevreden) cliënt zich moet wenden. De klachtenfunctionaris mag intern of extern zijn (u mag het ook zelf zijn); crux is dat er een gesprek met de cliënt plaatsvindt en/of een poging voor een minnelijke oplossing wordt gedaan. Dat voorkomt immers escalatie en wellicht een geschil.

Voor het geval het (bij) de klachtenfunctionaris niet lukt een oplossing te bereiken, moet de bijbehorende geschillenregeling bepalen welke onafhankelijke instantie bevoegd is in het geschil een bindende uitspraak te doen. U mag hier de civiele rechter noemen⁸ of, wanneer u aangesloten bent, de Geschillencommissie Advocatuur. Maar u mag ook een andere arbiter of bindend adviseur bevoegd verklaren (zie art. 6:29 Voda). Let wel: particuliere cliënten moet u in de regeling de mogelijkheid geven om, binnen een maand na het einde van de fase bij de klachtenfunctionaris, naar de civiele rechter te stappen. Zonder die *escape* staat een bindend adviesclausule en (sinds 1 januari 2016⁹ ook) een arbitrageclausule op de zwarte lijst van

Ook tijdens de rit moet u afspraken over uw werkzaamheden schriftelijk bevestigen

onredelijk bezwarende bedingen en is zo'n beding vernietigbaar.

U mag de cliënt een voorschot op de declaratie vragen, mits dat in geld is (gedragsregel 28 lid 1). Auto's (of de bijbehorende 'autopapieren'¹⁰), schilderen, horloges, volbloedpaarden:¹¹ het mag niet. Ook een hypotheek van de cliënt (of een derde) ten gunste van de advocaat¹² en een cessie van vorderingen van de cliënt op derden¹³ zijn geen toelaatbare vormen van zekerheid voor de betaling van uw declaratie. Een garantstelling door een derde is dat evenmin. Civielrechtelijk – als nakoming van de zekerheidsafpraak wordt afgedwongen in rechte – kan dit leiden tot een geslaagd beroep op art. 3:44 BW (misbruik van omstandigheden) van degene die de zekerheid heeft gesteld.¹⁴

De cliënt betaalt uw declaratie giraal; dat is het uitgangspunt (art. 6.27 Voda). U mag alleen contante betalingen aanvaarden (of verrichten) wanneer de omstandigheden dat rechtvaardigen. Ook bij bedragen onder de vijfduizend euro moet die rechtvaardiging er zijn: bijvoorbeeld ter inning van de eigen bijdrage of griffierecht, wanneer de cliënt geen bankrekening kan krijgen of zijn

rekening is geblokkeerd. Bij ontvangst of betaling van bedragen boven de vijfduizend euro moet u altijd overleggen met de deken (art. 6:27 lid 3 Voda), voorafgaand aan de contante betaling. Lukt dat niet, doe het dan zo snel mogelijk erna. Let wel: de grens van vijfduizend euro betreft een totaalbedrag per jaar per cliënt; opknippen in kleinere bedragen voorkomt deze verplichting niet.

Tijdens de rechtsbijstand

U gaat aan de slag. Vergeet u niet uw cliënt tussentijds steeds op de hoogte te houden van relevante ontwikkelingen? Ook tijdens de rit moet u afspraken over uw werkzaamheden schriftelijk bevestigen (gedragsregel 8); dit doet u overigens ook met het oog op uw declaratie voor deze werkzaamheden. Zodra u namelijk ziet aankomen dat uw kosten aanmerkelijk hoger zullen worden dan u aanvankelijk had ingeschat, moet u uw cliënt op de hoogte stellen (gedragsregel 26 lid 2).

Uit uw declaratie moet blijken op welke werkzaamheden deze ziet, en welke verschotten en omzetbelasting u in rekening brengt (gedragsregel 25 lid 4). Verlangt uw cliënt een specificatie, dan maakt u die; niet alleen wanneer u op betalende basis werkt, maar onder omstandigheden ook in toevoegingszaken.¹⁵ Let wel: zonder de daarmee gemoeide extra tijd in rekening te brengen (gedragsregel 27 lid 5). Overigens moet uw tarief altijd 'redelijk' zijn (gedragsregel 25 lid 1). Hebt u bijvoorbeeld voor een procedure een vaste prijs afgesproken (dat mag uiteraard), maar voldoet de wederpartij al na uw eerste sommatiebrief, dan rijst wellicht bezwaar tegen het declareren van de vaste prijs. Wat in zo'n geval 'redelijk' is, hangt uiteraard van de omstandigheden af. Als ondergrens van uw declaratie hanteert de tuchtrechter dat uw tarief kostendekkend is.¹⁶

7 Een advocaat die aan het experiment wil deelnemen, moet dit de plaatselijke raad van de orde melden. Ook moet de advocaat telkens wanneer met een cliënt een beloningsafpraak wordt gemaakt de raad van de orde (RvdO) daarvan in kennis stellen.

8 Op grond van de artt. 17 en 112 Grondwet mag immers niemand van de gewone rechter worden afgehouden.

9 Zie art. 6:236 lid 2 sub n BW en op dit punt ook: J.W. Bitter, 'Modernisering van het arbitragerecht', *TBR* 2015/5.

10 Rvd Arnhem, 19 augustus 2013, ECLI:NL:TADRARN:2013:55.

11 Hvd 15 mei 2009, ECLI:NL:TAHVD:2009:YA0535.

12 Rvd Noord-Nederland, 22 augustus 2014, ECLI:NL:TADRRL:2014:283 en Rvd Amsterdam 2 december 2014, ECLI:NL:TADRAMS:2014:320.

13 Hvd 14 april 2015, ECLI:NL:TAHVD:2015:134.

14 Hof Den Bosch 29 mei 2012,

ECLI:NL:GHSHE:2012:BW7211 en Hof Amsterdam 3 juni 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:2410.

15 Hvd 19 juni 2015, ECLI:NL:TAHVD:2015:213

16 Rvd Den Bosch 11 mei 2015, ECLI:NL:TADRSH:2015:117. Bij een kostendekkend basistarief

Als de cliënt, door ontwikkelingen in de zaak of veranderingen in zijn omstandigheden, gedurende de rechtsbijstandverlening alsnog in aanmerking komt voor een toevoeging, moet u dat tussentijds opnieuw bespreken 'telkens wanneer daartoe aanleiding bestaat' (gedragsregel 24 lid 1). Dit laatste houdt in dat er sprake moet zijn van een voor de advocaat kenbare wijziging in negatieve zin in de omstandigheden van de cliënt.¹⁷ Ook de inhoud en uitkomst van die tussentijdse gesprekken moet worden vastgelegd (gedragsregel 24 lid 1). Zo kan de cliënt-ondernemer wiens inkomen of vermogenspositie door ontslag of echtscheiding verslechtert, 'verschieten' van betalende naar toevoegingscliënt. Dat uw kantoor, dat bijvoorbeeld vooral ondernemers bijstaat, geen toevoegingszaken doet, is geen valide excuus voor het achterwege laten van zo'n gesprek; zo nodig moet u de zaak maar verwijzen naar een andere advocaat, die wel bij de Raad voor Rechtsbijstand is ingeschreven.¹⁸

Bezwaar tegen de declaratie

Maakt de cliënt bezwaar tegen de hoogte van een declaratie, dan verplicht gedragsregel 27 lid 1 u om de cliënt te wijzen op de hem ter dienste staande mogelijkheden.¹⁹ Dat valt best mee: zo uitgebreid is het scala van mogelijkheden niet (meer).

Vanwege de verplichte klachtenregeling heeft u altijd een klachtenfunctionaris. Daar verwijst u de cliënt in elk geval naar.

De tuchtrechter behoort niet direct tot dit scala; in beginsel buigt die zich niet over declaraties. De tuchtrechter kan zelfs een klacht over declaraties direct

doorverwijzen naar de bevoegde klachten- of geschilleninstantie (art. 46 g lid 3 sub b Advocatenwet). Alleen als declaraties zo buitensporig zijn dat ze het predicaat 'excessief' verdienen, worden deze tuchtrechtelijk relevant (en mogelijk ook laakbaar). Alleen in dat geval is de klacht over de declaratie mogelijk gegrond. Overigens heeft de cliënt daarmee zijn geld nog niet terug. Het is namelijk maar zelden dat de tuchtrechter de mogelijkheid van een 'bijzondere voorwaarde' van art. 48a Advocatenwet benut als dwangmiddel om een betaalde declaratie terug te laten storten. Recent is op deze manier een advocaat wel gedwongen een (ten onrechte bedongen) voorschot vrij te geven.²⁰ Kortom: bij een zuiver declaratiegeschil hoeft u de cliënt niet te wijzen op de gang naar de tuchtrechter en dus evenmin op de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de deken, als voorfase van een tuchtrechtelijke procedure.

Voor wie het heeft gemist: per 1 januari 2015 is de begrotingsprocedure op grond van de artt. 32-40 van de Wet tarieven in burgerlijke zaken (Wtbz) afgeschaft; bij de raden van toezicht (die overigens ook niet meer bestaan en vervangen zijn door raden van de orde) ligt dus geen bevoegdheid meer tot het beoordelen van de redelijkheid van declaraties.

Zodoende is de civiele rechter nu bevoegd om te oordelen over declaraties in elk soort zaken, tenzij uw geschillenregeling een andere instantie bevoegd verklaart. In dat geval wijst u uw cliënt op de instantie die u hebt aangewezen voor het beslechten van het geschil. Die instantie is bevoegd en de civiele rechter niet!²¹ In het geval van een zakelijke

cliënt moet de civiele rechter zich onbevoegd verklaren op grond van art. 1022 lid 1 Rv. Een particuliere cliënt moet niet-ontvankelijk worden verklaard.²² Dit lijdt alleen uitzondering als u en de cliënt afspreken van de geschillenregeling af te wijken of wanneer de particuliere cliënt al binnen een maand na de klachtfase naar de civiele rechter stapt.

Een mogelijk bevoegde instantie is de Geschillencommissie Advocatuur. Zowel de cliënt als u kan daar een geschil voorleggen (hierna onder 'Incasso' bespreken we wanneer dat voor u zinvol is). Om een geschil voor te kunnen leggen aan de Geschillencommissie Advocatuur moet u bij de Geschillenregeling Advocatuur zijn aangesloten of moet u met de cliënt een 'akte van compromis' (een soort forumkeuze) sluiten. De partij die het geschil aan de Geschillencommissie voorlegt, moet 'klachtengeld' betalen.²³ De Geschillencommissie is overigens bevoegd om de totstandkoming en de uitvoering van de overeenkomst van opdracht te beoordelen, de declaratie te wegen en zo nodig te matigen en een schadevergoeding van maximaal tienduizend euro toe te kennen aan de cliënt. Uitspraak op een klacht van een zakelijke cliënt geschiedt bij arbitraal vonnis en op een klacht van een particuliere cliënt in beginsel bij bindend advies.

Incasso

Wat doet u als de cliënt niet betaalt? Hebt u een voorschot (in geld) bedongen, dan mag u daarmee de declaratie verrekenen (gedragsregel 28 leden 1 en 2). Verrekening mag alleen niet wanneer op de gelden geen beslag mogelijk is; lees: wanneer deze onder de beslagvrije

is een aan het behaalde resultaat gekoppelde verhoging van het uurtarief op zich toelaatbaar.

17 Zie bijvoorbeeld HvD 16 mei 2014, ECLI:NL:TAHVD:2014:206.

18 HvD 21 juni 2013, ECLI:NL:TAHVD:2013:114 en 115 en HvD 7 juli 2014, ECLI:NL:TAHVD:2014:221.

19 In de schrappingsbeslissing van het hof van discipline (22 mei 2015, ECLI:NL:TAHVD:2015:163) betrof dit een van de gegrond verklaarde klachtonderdelen.

20 In appel handhaafde het hof van discipline de bijzondere voorwaarde niet omdat het voorschot was terugbetaald: 8 juni 2015, ECLI:NL:TAHVD:2015:191.

21 Hof Den Bosch 3 maart 2015, ECLI:NL:GHSHE:2015:685. In een vergelijkbare zaak achtte het Hof Den Bosch (16 oktober 2012, ECLI:NL:GHSHR:2012:BY0800) zich toch bevoegd, in plaats van de Geschillencommissie, omdat de niet-betalende cliënt nooit bezwaar had gemaakt over de werkzaamheden of tegen de declaratie.

22 P.E. Ernste, a.w., blz. 46-50.

23 Art. 10 Reglement Geschillencommissie Advocatuur. Voor de particuliere cliënt bedraagt dit 52,50 tot 102,50 euro, afhankelijk of en voor welk bedrag schadevergoeding wordt gevorderd. De zakelijke cliënt is klachtengeld verschuldigd van 325 tot 425 euro (steeds vermeerderd met btw), eveneens afhankelijk van (de hoogte van) een eventuele schadevergoeding.

voet vallen (gedragsregel 28 lid 3 en art. 475c Rv). U mag niet zomaar uw onbetaalde nota verrekenen met gelden van de cliënt op uw derdengeldenrekening. Alleen wanneer de cliënt daar ondubbelzinnig mee instemt en u die instemming onverwijld schriftelijk vastlegt, met verwijzing naar de desbetreffende declaratie én het verschuldigde bedrag. Instemming op voorhand volstaat dus niet, net zomin als instemming die op grond van algemene voorwaarden aanwezig verondersteld wordt (gedragsregel 28 lid 2 en art. 6:19 lid 5 Voda).

Een veelgebruikt pressiemiddel om betaling van onbetaalde nota's af te dwingen, is het retentierecht op het dossier: daarvan zal alleen sprake zijn als u ook de overeenkomst van opdracht met uw cliënt heeft beëindigd en uw voormalig cliënt (of diens nieuwe advocaat) overdracht van uw dossier vraagt. Van retentierecht op uw dossier mag slechts 'behoedzaam' gebruik worden gemaakt (gedragsregel 27 lid 4). Dit betekent allereerst dat u de voormalig cliënt moet wijzen op de mogelijkheid het bedrag onder de deken te storten ofwel aan de deken een andere regeling te vragen. De tuchtrechter verwacht op dit punt van u een actieve houding: onder omstandigheden dient u zelf de deken te benaderen over de door de deken noodzakelijk geachte voorwaarden, waaronder u het dossier aan dossier moet afgeven.²⁴ Ook bent u verplicht met de opvolgend advocaat daarover overleg te voeren (gedragsregel 22, lid 2). Hoe sneller en dus dringender een opvolgend advocaat uw dossier nodig heeft, hoe behoedzamer u te werk moet gaan bij het toepassen van uw retentierecht en hoe eerder overleg met de deken geïndiceerd is. Soms wordt van u verwacht dat u in elk geval delen van het dossier afgeeft die voor de opvolgend advocaat cruciaal zijn voor de voortzetting van de zaak. Bijvoorbeeld een door u uitgebrachte appeldagvaarding, die tijdig bij het hof

In toevoegingszaken is volgens het hof van discipline het retentierecht 'doorgaans' niet toegestaan

moet worden aangebracht. Soms mag u helemaal geen gebruikmaken van het retentierecht.²⁵ Doorgaans heeft de tuchtrechter toch begrip voor het retentierecht als laatste pressiemiddel voor incasso, mits de formaliteiten zijn gevolgd.²⁶ In toevoegingszaken ten slotte is volgens het hof van discipline het retentierecht 'doorgaans' niet toegestaan.²⁷ Waaruit bestaat 'het dossier' dat u al dan niet mag achterhouden? Daarover bestaat nauwelijks relevante rechtspraak. Persoonlijke aantekeningen van de advocaat vallen er in elk geval niet onder,²⁸ de correspondentie (ook die met de cliënt) wel.²⁹ Vertaald naar de huidige tijd: e-mailverkeer dus ook.

U kunt een incassoprocedure bij de civiele rechter starten. Als gezegd: die zal zich bevoegd verklaren, tenzij uw geschillenregeling een andere instantie bevoegd verklaart.³⁰ In deze procedure mag u gemachtigdensalaris vorderen,³¹ ook wanneer u zelf (of een kantoorgenoet) de procedure voert. Het voor de procedure veiligstellen van verhaalsmogelijkheden door middel van con-

servatoir beslag ten laste van de cliënt is overigens – op grond van gedragsregel 27 lid 7 – niet toegestaan, tenzij u eerst overlegt met de deken.³² Hetzelfde geldt overigens voor het aanvragen van het faillissement van uw voormalig cliënt (gedragsregel 27, lid 7). De ratio van dit overleg is dat u – als advocaat – meestal een kennisvoorsprong heeft ten opzichte van andere crediteuren.

Bent u aangesloten bij de Geschillencommissie en staat dit in uw klachten- en geschillenregeling, dan moet (of kunt) u een – onbetaalde – declaratie ter incasso voorleggen aan de Geschillencommissie. U draagt daartoe bij in de 'kosten van de procedure', variërend van 75 tot tweehonderd euro (vermeerderd met btw), afhankelijk van de hoogte van de te incasseren declaratie. Naast de relatieve snelheid en de lage kosten hiervan, is het – vrij onbekende – onderdeel van een dergelijke incassopoging op een particuliere cliënt dat de cliënt het openstaande bedrag in depot moet storten bij de Geschillencommissie.³³ Op die manier krijgt u de zekerheid dat u bij een gunstig bindend advies uit het depot betaald krijgt. Stort de cliënt het bedrag van de openstaande declaraties niet in depot, dan verschiet de procedure van kleur: van bindend advies naar arbitrage. Arbitrage levert uiteraard (bij toewijzing) een voor ten uitvoerlegging vatbare titel op. Bovendien is denkbaar dat de – aldus aantoonbare – weigering van de cliënt om geld te deponeren een argument vormt om in uw (in gedragsregel 27 voorgeschreven) overleg met de deken het voornemen van conservatoire beslaglegging te rechtvaardigen.

Een waarschuwing: aan de incassoprocedure bij de Geschillencommissie kleeft een risico. Ziet de Geschillencommissie namelijk aanleiding om de openstaande declaratie aanzienlijk

25 HR 15 januari 1994, NJ 1995, 640.

26 Hvd 19 december 2014, ECLI:NL:TAHVD:2014:351, Hvd 30 juni 2014, ECLI:NL:TAHVD:2014:238, Hvd 6 juni 2014, ECLI:NL:TAHVD:2014:133

27 Hvd 30 mei 2005, nr. 4359.

28 F.A.W. Bannier, *Zoals een behoorlijk advocaat betaamt, Advocatengedragsrecht*, tweede druk, Apeldoorn, 2010, p. 62.

29 Hvd 12 november 2007, nr. 4866.

30 Een uitzondering hierop vormt Hof Den Bosch, 16 oktober 2012, ECLI:NL:GHSHE:2012:BY0800; zie noot 14.

31 Hof Den Haag 17 januari 2012, LJN: BV1406 en Hof Arnhem 15 december 2009, LJN BK6816.

32 De beslagyllabus (§. 23) raadt advocaten zelfs aan om in het beslagrekest te vermelden of overleg met de deken heeft plaatsgevonden.

33 Artt. 11, 12 en 21 Reglement Geschillencommissie Advocatuur.

te matigen, dan kan de cliënt (of de deken, wanneer die kennisneemt van de uitspraak) klagen over excessief declareren. De tuchtrechter zal in beginsel de klager (of de deken) ontvankelijk achten in een dergelijke klacht (of het bezwaar), ondanks het feit dat de Geschillencommissie al over hetzelfde heeft geoordeeld. Net als de tuchtrechter pleegde te doen naar aanleiding van begrotingsprocedures op grond van de Wtbz, waarin declaraties met minstens dertig procent werden gematigd, kan de tuchtrechter ook na een aanzienlijke matiging doch de Geschillencommissie een klacht wegens excessief declareren gegrond verklaren. Kortom: weeg dit risico af vóór u naar de Geschillencommissie stapt. Uw klachtenregeling moet u dan wel een keuzemogelijkheid geven natuurlijk.

Niet betaalde eigen bijdrage bij toevoeging

Ten slotte nog een opmerking over een wanbetalende toevoegingscliënt. Als de toevoegingscliënt de eigen bijdrage niet betaalt, geldt sinds 1 januari 2015 een ander regime dan voorheen. De route van art. 38 lid 4 Wet op de rechtsbijstand (langs de president van de rechtbank ter vaststelling van het bedrag én het verkrijgen van een bevelschrift en vervolgens incasso van de eigen bijdrage) is een dode letter geworden, omdat de Wtbz (met daarin art. 39, de basis voor het bevelschrift) is vervallen. Voor verdere incasso van het door de president vastgestelde bedrag moet u nu een 'gewone' incassoprocedure voeren. Dat is gezien de kosten van uitbrengen van de dagvaarding en het griffierecht (vrijwel) nooit lonend.

U kunt u nog steeds de Raad voor Rechtsbijstand verzoeken de toevoeging in te trekken (art. 33 lid 1 sub c Wrb). Daartoe toont u aan dat u de cliënt tijdig (dat is in elk geval binnen drie maanden na oplegging van de eigen bijdrage) minstens tweemaal – vergeefs – hebt gesommeerd tot betaling. De raad hoort daarna de cliënt. Gevolg van de intrekking is dat de cliënt voor hetzelfde rechtsbelang nooit meer een toevoeging kan aanvragen (mogelijk is dit een laatste pressiemiddel om alsnog betaling te krijgen). U kunt daarna uw toevoeging bij de raad declareren en krijgt die vergoed, onder aftrek van de laagste eigen bijdrage.³⁴ <<

³⁴ Let op: bent u een opvolgend advocaat, dan wordt daarnaast de eerst opgelegde eigen bijdrage volledig in mindering gebracht op de vergoeding, zelfs als deze niet is voldaan.

advertenties

Jansen Van Gaal
ADVOCATEN

Jansen & Van Gaal advocaten is per direct op zoek naar een:

**BEGINNEND
ADVOCAAT - MEDEWERKER /
GEVORDERD STAGIAIR(E)**

voor onze letselschadepraktijk.

Stuur uw CV met motivatie naar jansen@jansenvangaal.nl t.a.v. mr. A.C.H. Jansen.

Kijk op onze website voor de uitgebreide vacature omschrijving.

WWW.JANSENVANGAAL.NL

Acquisitie n.a.v. deze vacature wordt niet op prijs gesteld.

DEN BESTEN **ADVOCATEN**
Almere

Commerciële

gevorderde stagair(e)/medewerk(st)er gevraagd
algemene praktijk bij voorkeur met arbeidsrecht

Reactie aan: denbesten@denbestenadvocaten.nl
ter attentie van mr. H den Besten

Info: www.denbestenadvocaten.nl

Tel: 036 5480800